

ฉบับพิเศษ หน้า ๑

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๑๖

โดยที่คณะปฏิวัติมีนโยบายที่จะปรับปรุงระเบียบบริหารราชการของประเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกำหนดจำนวนกระทรวงและทบวงเสียใหม่ ให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะปฏิวัติ และจัดแบ่งกรมหรือสำนักงานในกระทรวงหรือทบวง ให้ตรงตามลักษณะและความเหมาะสมของงาน และเพื่อประโยชน์ในการประสานงานระหว่างกรมหรือสำนักงาน และจัดระเบียบหน่วยราชการซึ่งปฏิบัติงานอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน โดยรวมไว้ในกรมหรือสำนักงานเดียวกัน อันจะเป็นผลให้การบริหารราชการเป็นไปโดยประหยัดและรวดเร็ว มีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด กับขจัดปัญหางานซ้ำและซ้อนกัน หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๗ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๔๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

๒๕๐๘ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๘ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๐
(ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๑ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๒ และ
(ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๔

(๒) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๐๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๘ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๑ และ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๔

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้แทน

ข้อ ๒ ให้มีกระทรวงและส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักนายกรัฐมนตรี
- (๒) กระทรวงกลาโหม
- (๓) กระทรวงการคลัง
- (๔) กระทรวงการต่างประเทศ
- (๕) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- (๖) กระทรวงคมนาคม

- (๗) กระทรวงพาณิชย์
- (๘) กระทรวงมหาดไทย
- (๙) กระทรวงยุติธรรม
- (๑๐) กระทรวงศึกษาธิการ
- (๑๑) กระทรวงสาธารณสุข
- (๑๒) กระทรวงอุตสาหกรรม

หมวด ๑

สำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๓ สำนักนายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี กิจการเกี่ยวกับการทำงบประมาณแผ่นดินและราชการอื่นตามที่ได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักนายกรัฐมนตรี หรือส่วนราชการซึ่งสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือราชการอื่น ๆ ซึ่งมีได้อยู่ภายในอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งโดยเฉพาะ

- ข้อ ๔ สำนักนายกรัฐมนตรีมีส่วนราชการดังต่อไปนี้
- (๑) สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี
  - (๒) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๔๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

- (๓) สำนักงานประมาณ
- (๔) สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
- (๕) สำนักงานคณะกรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการ
- (๖) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (๗) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๘) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- (๙) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- (๑๐) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- (๑๑) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- (๑๒) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- (๑๓) สำนักงานพลังงานแห่งชาติ
- (๑๔) สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- (๑๕) กรมประชาสัมพันธ์
- (๑๖) กรมประมงท่าวกกลาง
- (๑๗) กรมวิเทศสหการ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๔๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

ข้อ ๕ ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการและกำกับการศึกษาของรัฐในระดับอุดมศึกษา นอกจากที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ

ให้ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๖ ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดทบวง
- (๓) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- (๔) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- (๕) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- (๖) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- (๗) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- (๘) มหาวิทยาลัยมหิดล
- (๙) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- (๑๐) มหาวิทยาลัยศิลปากร
- (๑๑) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- (๑๒) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

หมวด ๒

กระทรวงกลาโหม

ข้อ ๗ กระทรวงกลาโหมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการ
ป้องกันราชอาณาจักร

ข้อ ๘ การจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหมให้เป็นไป
ตามกฎหมาย ขอบบังคับ และระเบียบแบบแผน

หมวด ๓

กระทรวงการคลัง

ข้อ ๙ กระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน
แผ่นดิน ภาษีอากร การรับผูกกร หรือกิจการเกี่ยวกับอสังหาริม
ทรัพย์อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน นอกจากสาธารณสมบัติ
ของแผ่นดิน กิจการอันกฎหมายบัญญัติให้เป็นการผูกขาด
ของรัฐ กิจการหารายได้ซึ่งรัฐมีอำนาจดำเนินการได้แต่ผู้เดียว
ตามกฎหมาย และไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง
กรมอื่น และกิจการซึ่งจะเป็นสัญญาผูกพันต่อเมื่อรัฐบาลได้
ให้อำนาจหรือให้สัตยาบัน รวมทั้งการค้าประกันหนี้ของส่วน
ราชการ องค์การของรัฐ สถาบันการเงิน และรัฐวิสาหกิจ

ข้อ ๑๐ กระทรวงการคลังมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
- (๔) กรมธนารักษ์
- (๕) กรมบัญชีกลาง
- (๖) กรมศุลกากร
- (๗) กรมสรรพสามิต
- (๘) กรมสรรพากร

หมวด ๔

กระทรวงการต่างประเทศ

ข้อ ๑๑ กระทรวงการต่างประเทศมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการต่างประเทศ

ข้อ ๑๒ กระทรวงการต่างประเทศมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการเมือง

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๔๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

- (๔) กรมพิธีการทูต
- (๕) กรมเศรษฐกิจ
- (๖) กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- (๗) กรมสารนิเทศ
- (๘) กรมองค์การระหว่างประเทศ

หมวด ๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อ ๑๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเกษตร การชลประทาน การประมง การปศุสัตว์ การป่าไม้ การพัฒนาที่ดิน และการสหกรณ์

ข้อ ๑๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมชลประทาน
- (๔) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- (๕) กรมประมง
- (๖) กรมปศุสัตว์

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๔๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ กันยายน ๒๕๑๕

- (๗) กรมป่าไม้
- (๘) กรมพัฒนาที่ดิน
- (๙) กรมวิชาการเกษตร
- (๑๐) กรมส่งเสริมการเกษตร
- (๑๑) กรมส่งเสริมสหกรณ์

หมวด ๖

กระทรวงคมนาคม

ข้อ ๑๕ กระทรวงคมนาคมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการ
คมนาคม การขนส่ง การสื่อสาร และการอุดมศึกษา

ข้อ ๑๖ กระทรวงคมนาคมมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการขนส่งทางบก
- (๔) กรมการบินพาณิชย์
- (๕) กรมเจ้าท่า
- (๖) กรมทางหลวง
- (๗) กรมไปรษณีย์โทรเลข
- (๘) กรมอุดมศึกษา

หมวด ๗

กระทรวงพาณิชย์

ข้อ ๑๗ กระทรวงพาณิชย์มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการพาณิชย์ และกิจการทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการพาณิชย์ รวมตลอดทั้งการชื้อขาย และแลกเปลี่ยนสินค้า การควบคุม และส่งเสริมเกี่ยวกับกิจการค้าและการประกันภัย

ข้อ ๑๘ กระทรวงพาณิชย์มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการค้าต่างประเทศ
- (๔) กรมการค้าภายใน
- (๕) กรมทะเบียนการค้า
- (๖) กรมพาณิชย์สัมพันธ์
- (๗) กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์

หมวด ๘

กระทรวงมหาดไทย

ข้อ ๑๙ กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น บำบัดทุกข์บำรุงสุข การพัฒนาชนบทและชุมชน

การส่งเสริมการศึกษาและการประกอบอาชีพ การส่งเสริม
ควบคุมและคุ้มครองการใช้แรงงาน การรักษาความสงบ
เรียบร้อยของประชาชน การป้องกันสาธารณภัย การผังเมือง
การโยธา และการราชทัณฑ์

ข้อ ๒๐ กระทรวงมหาดไทยมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการปกครอง
- (๔) กรมการพัฒนาชุมชน
- (๕) กรมตำรวจ
- (๖) กรมที่ดิน
- (๗) กรมประชาสงเคราะห์
- (๘) กรมโยธาธิการ
- (๙) กรมราชทัณฑ์
- (๑๐) กรมแรงงาน
- (๑๑) กรมอัยการ
- (๑๒) สำนักผังเมือง
- (๑๓) สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท

หมวด ๕

กระทรวงยุติธรรม

ข้อ ๒๑ กระทรวงยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศาล
ยุติธรรม แต่ไม่รวมถึงการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี

ข้อ ๒๒ กระทรวงยุติธรรมมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

หมวด ๑๐

กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๒๓ กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการ
ศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

ข้อ ๒๔ กระทรวงศึกษาธิการมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการฝึกหัดครู
- (๔) กรมการศาสนา
- (๕) กรมพลศึกษา

- (๖) กรมวิชาการ
- (๗) กรมศิลปากร
- (๘) กรมสามัญศึกษา
- (๙) กรมอาชีวศึกษา
- (๑๐) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
- (๑๑) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
- (๑๒) วิทยาลัยวิชาการศึกษา

หมวด ๑๑

กระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๒๕ กระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการแพทย์ การสาธารณสุข การควบคุมอาหารและยา รวมทั้งสิ่งทีอาจเป็นพิษหรือเป็นภัยแก่สุขภาพ และการควบคุมกิจการกาชาด

ข้อ ๒๖ กระทรวงสาธารณสุขมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการแพทย์และอนามัย
- (๔) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- (๕) กรมส่งเสริมสาธารณสุข

หมวด ๑๒

กระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อ ๒๗ กระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ ทรัพยากรธรณี และพลังงาน-
ปรมาณู

ข้อ ๒๘ กระทรวงอุตสาหกรรมมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมทรัพยากรธรณี
- (๔) กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- (๕) กรมวิทยาศาสตร์
- (๖) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
- (๗) สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ

หมวด ๑๓

ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กระทรวงหรือทบวง

ข้อ ๒๙ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง มีดังต่อไปนี้

- (๑) ราชบัณฑิตยสถาน
- (๒) สำนักพระราชวัง
- (๓) สำนักราชเลขาธิการ
- (๔) สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๕) สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

ส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง มีฐานะเป็นกรม

ข้อ ๓๐ ราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และให้อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๓๑ สำนักพระราชวังมีอำนาจหน้าที่จัดการพระราชวัง ตลอดจนการดูแลรักษาทรัพย์สินและผลประโยชน์ของพระมหากษัตริย์ และให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๓๒ สำนักราชเลขาธิการมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเลขานุการในพระองค์ พระมหากษัตริย์ และให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๓๓ สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๖

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๔๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

ข้อ ๓๔ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภามีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกิจการของสภานิติบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ และให้อยู่ในบังคับบัญชาของประธานสภานิติบัญญัติ

ข้อ ๓๕ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้นไป

ประกาศณ วันที่ ๒๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ